

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem. — w niedziele i święta tylko wydanie poranne. — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne.

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmickowski, za inne działy odpowiada Edmund Rakowski, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor Bohdan Jarochoński

Nr. 218

Poznań, wtorek dnia 13 maja 1930

Rok XXV

Nowy występ bojówki „sanacyjnej”

Warszawa, 13. 5. (Tel. wł.). — W niedzielę w Boryslawiu bojówka frakcji rewolucyjnej rozbiła wiec PPS., podczas którego doszło do bójki. Sześć osób poraniono nożami.

W czasie bójki padły również strzały rewolwerowe. (w)

Kolej Herby-Zduńska Wola

Warszawa, 13. 5. (Tel. wł.). — Uruchomienie odcinka kolejowego Herby-Zduńska Wola na wielkiej magistrali węglowej G. Śląsk — Gdynia nastąpi w dniu 15 listopada. (w)

Sympatje dla Polski w Jugosławii

Warszawa, 12. 5. (PAT). Słowiański kongres geografów w Serajewie zamienił się w dn. 10 b. m. w żywiotową manifestację na rzecz Polski. Na bankiecie, po przemówieniu pła Rzpłitej w Białogrodzie p. Babińskiego wielokrotnie wznoszono okrzyki na cześć Polski. Z powodu założenia w Serajewie koła Ligi polsko-jugosłowiańskiej w gmachu teatru odbyła się uroczysta akademja, w której wzięli udział poseł Rzpłitej Babiński, konsul generalny Łazarski, przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych, duchowieństwa i t. d. Uczestnicy akademji wysłali depesze do króla Aleksandra i Prezydenta Rzpłitej.

Z Komitetu Funduszu Kultury Narodowej

Warszawa, 12. 5. (PAT). Dziś popołudniu odbyło się na Zahku pod przewodnictwem Prez. Rzeczypospolitej posiedzenie Komitetu Funduszu Kultury Narodowej.

W posiedzeniu tem wzięli udział: prezes Rady min., min. Czerwiński i Matuszewski, podsekretarz stanu w m. s. z. dr. Wysocki oraz dyr. F. K. M. dr. Michalski.

Starcia hitlerowców z komunistami

Berlin, 12. 5. (PAT). W dniu wczorajszym w czasie zjazdu hitlerowców w Starogardzie (Pomerania pruska) doszło do krwawych starć ulicznych pomiędzy bojówkami hitlerowskimi a komunistycznymi. Jeden z hitlerowców został zastrzelony przez komunistę a 2 inni odnieśli ciężkie rany postrzałowe.

Policja zmobilizowała patrole, celem niedopuszczenia do dalszych zajść.

O ruch graniczny z Niemcami

Kraków, 12. 5. (PAT). Dnia 12 b. m. w gmachu województwa krakowskiego podjęte zostały polsko-niemieckie rokowania w sprawie zawarcia umowy o małym ruchu granicznym.

Posiedzeniu przewodniczył prezes delegacji niemieckiej dr. Eckhardt. Delegacji polskiej przewodniczył dyr. dep. min. skarbu dr. Rasiński.

Delegacje podjęły natychmiast prace w komisjach.

Przed zwołaniem nadzwyczajnej sesji sejmowej

Warszawa, 13. 5. (Tel. wł.). — Koła polityczne oczekują ogłoszenia zarządzenia Prezydenta Rzpłitej w sprawie zwołania nadzwyczajnej sesji sejmowej na koniec bieżącego tygodnia. O ileby obrady sesji nie szły po linii polityki rządowej, nastąpiłoby odroczenie sesji a następnie jej rozwiązanie.

Czynniki, które parły do rozwiązania parlamentu oraz zarządzenia nowych wyborów, bardzo silnie osłabły w swym impetie po wynikach wyborów na Śląsku.

Rezultaty śląskie wywołały w kołach „sanacyjnych” bardzo wielkie poruszenie i silną depresję. (w)

Memorjał Brianda w sprawie stanów zjednoczonych Europy

Berlin, 12. 5. (PAT). Prasa berlińska podaje szczegóły memorjału Brianda w sprawie znanego projektu stanów zjednoczonych Europy. Memorjał ma być ogłoszony w przyszłym tygodniu w Paryżu, a równocześnie ma być wręczony poszczególnym rządóm.

Memorjał składa się z wstępu, omawiającego konieczność wzajemnego zbliżenia pomiędzy państwami europejskimi, oraz z 3 części: 1) zasadniczej, 2) gospodarczej i 3) politycznej. Część gospodarcza, pod względem objętości najmniejsza, oparta została wyłącznie na

znanych ideach b. min. francuskiego Loucheura, który odgrywał wielką rolę już na konferencji gospodarczej w roku 1927. W części tej chodzi o znane projekty utworzenia kartelów europejskich, w szczególności zaś kartelu węglowego; następnie o ogólnoeuropejskie organizacje rolnicze, zwłaszcza dla gospodarki zbożowej.

Jest tu również mowa o wprowadzeniu wspólnej monety europejskiej, specjalnie dla podróżujących, oraz o ułatwieniach paszportowych.

Polacy gdańscy grożą strajkiem szkolnym

Gdańsk, 12. 5. (PAT). Odbył się tu wiec rodziców, którzy posyłają swe dzieci do polskich szkół powszechnych, utrzymywanych przez senat w m. Gdańska.

Na wiecu tym stwierdzono m. in., jak smutnie przedstawia się wybór nauczycieli, którzy uczą w szkołach wzgl. klasach polskich. Obok nauczycieli dobrych funkcjonują Niemcy z Polski, którzy optowali na rzecz Rzeszy niemieckiej. Mimo, że na terenie wolnego miasta są nauczyciele polscy gdańszczanie, nie powołuje się ich do szkół polskich, tylko ściągają optantów ze Śląska. Senat gdański nie stosuje się w dziedzinie szkolnictwa do umów, zawartych z Polską. Zebrani oświadczyli, że jeżeli żądania ludności polskiej w dziedzinie szkolnictwa nie będą zaspokojone, to ludność polska będzie musiała chwycić się broni ostrej, tj. strajku szkolnego.

Po zamknięciu dyskusji uchwalono szereg rezolucyj.

Pierwsza z nich stwierdza niedostateczną liczbę Polaków w dozorach szkolnych oraz zupełny brak rad rodzicielskich przy polskich szkołach senackich.

Druga rezolucja stwierdza, iż pewna część nauczycieli, uczących w polskich szkołach senackich, nie odpowiada warunkom umowy polsko-gdańskiej i dlatego domaga się od senatu, aby usunął tych nauczycieli, zwłaszcza nauczycieli-optantów i zastąpił ich nauczycielami Polakami - gdańszczanami, a w razie ich braku zażądał nauczycieli od rządu polskiego, w myśl umowy polsko-gdańskiej.

Trzecia rezolucja podkreśla, że dyrektor jednej z polskich szkół senackich nie odpowiada zajmowanemu przez niego stanowisku, i dlatego domaga się od senatu usunięcia go i obsadzenia jego stanowiska nauczycielem Polakiem, gdańszczaninem.

Rezolucja oświadcza w tym punkcie, że zebrani postanawiają zastosować samopomoc, skoroby senat ich słusznych żądań nie uwzględnił.

Wszystkie powyższe rezolucje zwracają się do komisarza generalnego Rzpłitej Polskiej w Gdańsku, którego opecie, jako mniejszość narodowa, podlegają, o podjęcie odpowiednich kroków wobec senatu, celem usunięcia braków i niedomagań, wyrażonych w rezolucjach.

Z Rady Ligi Narodów

Genewa, 13. 5. (PAT). Wczoraj odbyło się otwarcie 59. sesji Rady Ligi Narodów. Otwarcia dokonał min. spr. zagr. Jugosławii p. Marinkowicz wobec licznie zgromadzonej publiczności i dziennikarzy międzynarodowych.

Na posiedzeniu poufnem Rada załatwiła szereg spraw budżetowych i administracyjnych poczem na posiedzeniu publicznem przyjął do wiadomości kilka raportów, m. in. raport w sprawach gospodarczych, odczytany przez niemieckiego min. spraw zagr. dr. Curtiusa, który po raz pierwszy zasiadł przy stole Rady.

Wbrew oczekiwaniom, nie została

złożona żadna ważniejsza deklaracja z okazji raportu o marcowej konferencji gospodarczej w sprawie t. zw. rozjemstwa celnego. Ostatnie jednak niepowodzenie w dziedzinie akcji ekonomicznej Ligi Narodów znalazły wyraz w bezterminowym odroczeniu sesji doradczego komitetu ekonomicznego, który zwykle zbiera się na parę tygodni przed sesją majową.

Popołudniu odbyły się prywatnie spotkania członków Rady.

Ministrowie spraw zagr. Wielkiej Brytanji i Włoch pp. Henderson i Grandi spotkali się na śniadaniu.

Genewa, 12. 5. (Tel. wł.). Dziś

popołudniu odbyły się rozmowy pomiędzy poszczególnymi członkami Rady Ligi.

Największą uwagę zwraca spotkanie obecnego przewodniczącego Rady, jugosłowiańskiego min. spr. zagr. Marinkowicza z włoskim min. spr. zagr. Grandim. Przy kolacji, wydanej przez zastępcę sekretarza generalnego Niemca Dufour - Féroncea, spotkali się ministrowie Polski, Finlandji i Niemiec.

Na wtorek przewidziane jest spotkanie Brianda z Curtiusem.

Berlin, 12. 5. (PAT). Biuro Wolffa ogłasza wywiad, udzielony dziś prasie przez min. spr. zagr. Curtiusa.

Na wstępie dr. Curtius podkreśla, że serdeczne wspomnienie, jakie przydujący ostatniemu zgromadzeniu Rady Ligi min. spr. zagr. Polski Zaleski poświęcił zmarłemu ministrowi spraw zagr. Rzeszy dr. Stresemannowi, przyjęte zostało przez opinię niemiecką z nadzwyczajną sympatją.

Podkreślając, że dzięki licznym konferencjom międzynarodowym prace Ligi Narodów ustąpiły w ostatnich kilku latach na dalszy plan, minister wyraził radość, że kierownicy polityki zagranicznej poszczególnych państw na obecnej sesji Rady będą mogli oddać się bardziej zadaniom, związanym z głównym zakresem prac Ligi. Dzięki temu właśnie obrady genewskie spotkać się muszą z większym zainteresowaniem. Od chwili wstąpienia do Ligi Narodów w r. 1926 Niemcy zawsze dążyły do pogłębienia idei zrzeszenia narodów i udoskonalenia prac Ligi.

Min. Curtius oświadczył gotowość kontynuowania dzieła Stresemanna. Za rzecz konieczną uważa dr. Curtius większe niż dotychczas poparcie sprawy rozbrojenia, wyrażając ubolewanie, że następne posiedzenie komisji rozbrojenia Ligi ma się odbyć dopiero w listopadzie.

Rozwiązanie francuskiej armji okupacyjnej

Paryż, 12. 5. (Tel. wł.). Zastępca szefa sztabu generalnego francuskiej armji okupacyjnej, generał brygady Blanchard został mianowany szefem sztabu generała Guillaumata z równoczesnym powierzeniem mu rozwiązania francuskiej armji okupacyjnej.

POPIERAJCIE OŚWIATĘ POLSKĄ wspomagając TCL w jego obecnym roku jubileuszowym!

Wiosenny sezon teatralny w Pradze

(Od własnego korespondenta)

Praga, w maju.

Intensywność zimowego sezonu teatralnego w Pradze nie osłabiła energii działaczy teatralnych ani zainteresowania praskiej publiczności sprawami scenicznymi.

Nie bacząc na to, że rozpoczął się już sezon sportowy, życie teatralne Pragi w dalszym ciągu bije niezwykle żywym tętnem. Sztuki starsze grane są nadal z niestąbnym powodzeniem a premjery sztuk nowych wystawiane są przy wyprzedanych widowniach. W ostatnich tygodniach bardzo żywo rozwija się również wymiana pomiędzy poszczególnymi scenami prowincjonalnymi, co z punktu widzenia poznawania całokształtu działalności teatralnej całego państwa posiada bardzo doniosłe znaczenie.

W ostatnich czasach w życiu teatrów praskich obserwować można powszechny powrót do „starych bogów”, do klasycyzmu. Dotyczy to przedewszystkiem

